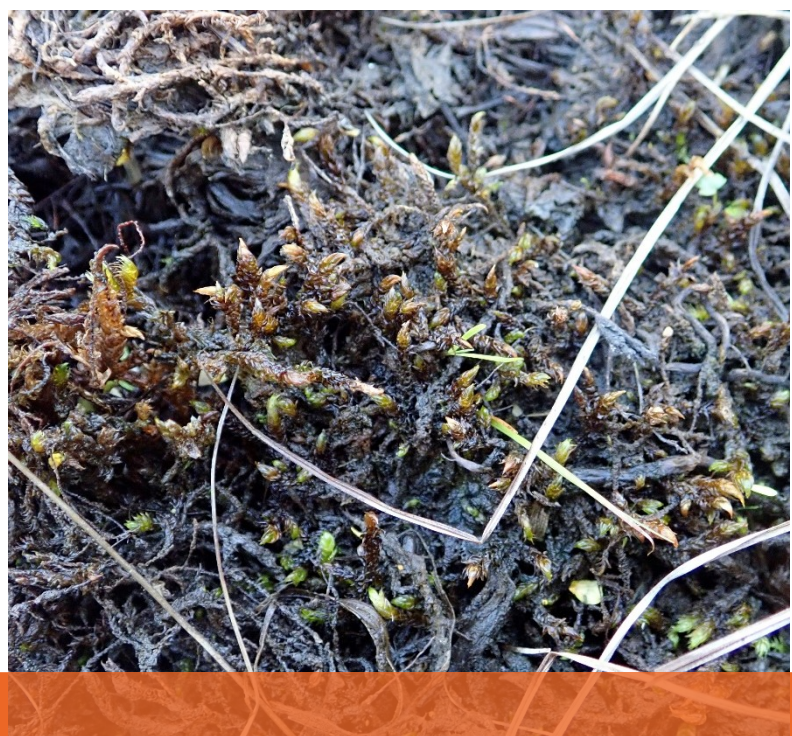

Bevaringstiltak og overvåking av striglegulmose *Drepanocladus lycopodioides* på Røvika i Larvik

John Gunnar Brynjulvsrud og Torbjørn Høitomt

Bevaringstiltak og overvåking av striglegulmose *Drepanocladus lycopodioides* på Røvika i Larvik

Forfattere: John Gunnar Brynjulvsrud og Torbjørn Høitomt

Publisert: 14.03.2024

Antall sider: 24 sider inkl. vedlegg

Publiseringstype: PDF med aktive lenker

Oppdragsgiver: Miljødirektoratet

Tilgjengelighet: Dokumentet er offentlig tilgjengelig

Rapporten refereres som: Brynjulvsrud, J.G. og Høitomt, T. 2024. Bevaringstiltak og overvåking av striglegulmose *Drepanocladus lycopodioides* på Røvika i Larvik. Biofokus rapport 2024-024. Stiftelsen Biofokus. Oslo.

Forsidebilder: Rute med populasjon av striglegulmose / striglegulmose / gjengrodd areal / ryddet areal Foto: John Gunnar Brynjulvsrud

Biofokus rapport 2024–024

ISSN 1504-6370

ISBN 978-82-8449-315-2

Gaustadalléen 21
NO-0349 OSLO
Org.nr: 982 132 924
post@biofokus.no
www.biofokus.no

Forord

Stiftelsen Biofokus i samarbeid med USN, Campus Bø har på oppdrag fra Statsforvalteren i Vestfold og Telemark startet med skjøtselstiltak og overvåking for å bedre levekårene til den kritisk truede mosen striglegulmose *Drepanocladus lycopodioides*. Vi vil takke Hanne Thoen ved Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, og Ragnar Kløverød i Larvik kommune for godt samarbeid. Takk også til Hans H. Blom for opplysninger om forekomsten av striglegulmose i området.

Bø i Telemark, 14.03.2024

John Gunnar Brynjulvsrud

Populasjon med striglegulmose på Røvilka. Foto: Biofokus/J.G. Brynjulvsrud

Innhold

1	Innledning	5
1.1	Bakgrunn	5
1.2	Område for iverksetting av tiltak	5
1.3	Naturgrunnlag og historikk	6
2	Metode	7
2.1	Behandling av data og prosjektets produkter	7
3	Resultater	8
3.1	Skjøtsel/Restaurering	8
3.2	Ruteanalyser	11
4	Oppsummering/diskusjon	13
5	Referanser	14
	Vedlegg 1. Arter fordelt per rute	15
	Vedlegg 2. Referansebilder	19
	Vedlegg 3. Kategorier for rødlistearter	22

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

Den kritisk truede striglegulmose *Drepanocladus lycopodioides* er kjent fra et fåtall lokaliteter i Norge, og i 2022-2023 utarbeidet Biofokus en forvaltningsplan for striglegulmose for fylkene Viken og Vestfold og Telemark (Brynjulvsrud & Høitomt, 2023). På bakgrunn av dette ble det søkt midler via Miljødirektoratets tilskuddsordning for trua arter i 2023 til overvåking, og for å bedre levekårene til arten gjennom enkle skjøtselstiltak. Prosjektet er realisert som følge av tildelte tilskuddsmidler.

Fra søknaden:

Striglegulmose er i Norsk rødliste for arter 2021 oppført som kritisk truet (CR) som følge av liten populasjon i pågående nedgang og pågående nedgang i største delpopulasjon. Arten vokser i grunne, kalkrike våtmarker langs kysten, men også dynetrau og forholdsvis små pøler som tørker opp om sommeren. Artens typiske habitat har gjennomgått en betydelig endring de siste 100 årene med opphørt beite, endrede driftsformer i landskapet, utbygging, slitasje som følge av økt ferdsel etc. Gjengroing av landskapet og fremmedartsproblematikk en reell trussel for flere av lokalitetene. I 2022 undersøkte Biofokus kjente lokaliteter med striglegulmose bl.a. i Larvik, på Tjøme og på Hvaler. [] Lokaliteten på Røvika i Larvik har blitt undersøkt i 1995 og i 2020, og her oppleves en nedgang på omkring 70% på 20 år, mye som følge av gjengroing. Under befaring sommeren 2022 viser det seg at det kun er marginale forekomster igjen av den opprinnelige populasjonen, i all hovedsak som følge av gjengroing. Vi vurderer imidlertid at lokaliteten har et godt restaureringspotensial. Med forsiktig manuell fjerning av gjengroingsarter over tid, vil trolig deler av populasjonen med striglegulmose kunne reetableres. [] Endringer i artssammensetningen i lokaliteten bør også registreres for å dokumentere effekt, og således kunne bli en del av kunnskapsgrunnlaget for restaurering av gammelt kulturlandskap i kystnære områder.

Biofokus ønsker med dette prosjektet å etablere et restaurerings- og skjøtselsregime for å bedre levekårene for striglegulmose i den aktuelle lokaliteten. Det er etablert faste prøveplater, for å kunne overvåke og måle effekt av restaureringstiltaket over tid.

1.2 Område for iverksetting av tiltak

Området hvor skjøtsel og overvåking blir gjennomført baserer seg på leveområdene slik de er skissert i forvaltningsplanen for striglegulmose (Brynjulvsrud & Høitomt, 2023).

Figur 1: Leveområde for striglegulmose. Fra forvaltningsplanen for striglegulmose (Brynjulvsrud & Høitomt, 2023).

1.3 Naturgrunnlag og historikk

Røvika ligger på kysten i Larvik kommune sør for Stavern. Berggrunnen består av monzonitt, kvartsmonzonitt, og løsmassene er fraværende eller består av hav-, fjord- eller strandavsetninger. Området har vært kulturpåvirket i lang tid, men har de siste tiårene gjennomgått forholdsvis store forandringer som følge av gjengroing. I store deler av området har gjengroingen gått så langt at det er få spor av det gamle kulturlandskapet, og dette har igjen ført til desimering av populasjonen med striglegulmose. Se også Brynjulvsrud og Høitomt (2023).

2 Metode

Feltarbeid

Feltarbeidet ble gjennomført i perioden 19. til 22. juni 2023. Området ble undersøkt for populasjoner med striglegulmose, og det ble opprettet ruter på 3x3 meter for ruteanalyser ved fire av populasjonene, samt én svært gjengrodd referanserute. Rutene er markert med plastpinner i hvert hjørne, og rutenes plassering er registrert med gps. Gps- punkt er registrert i det sørøstre hjørnet i hver rute. For hver rute er det notert totaldekning vegetasjon, totaldekning kar- og karsporeplanter og totaldekning moser, dekning av berg og stein, blottlagt jord, strø, samt dekning per registrerte art (se Vedlegg 1. Arter fordelt per rute). Dekning av vegetasjon er fordelt over en 8-trinnsskala (Tabell 1). Det er valgt ut ruter for ruteanalyser med varierende grad av skjøtselsbehov, for på sikt å kunne overvåke en eventuell effekt av skjøtsel.

Tabell 1: Tabellen viser inndeling av dekningsgrad i rutene.

Dekning	Andel	%
1	< 1 - 1/128	0,01 - 0,8
2	1/128 – 1/64	0,8 - 1,6
3	1/64 – 1/32	1,6 - 3,1
4	1/32 – 1/16	3,1 - 6,25
5	1/16 – 1/8	6,25 - 12,5
6	1/8 – 1/4	12,5 - 25
7	1/4 – 1/2	25 - 50
8	> 1/2	> 50

Ruteanalyser ble utført av Siri Skjelvik og Benedicte Svendsen Rossebø, begge bachelor-studenter ved USN Campus Bø, med bistand fra Biofokus ved Torbjørn Høitomt og John Gunnar Brynjulvsrud.

Skjøtsel ble påbegynt i området som i grove trekk kan karakteriseres som leveområde for striglegulmose (Figur 1). Skjøtselstiltak dreier seg i første rekke om fjerning av einer, gran og i mindre grad løvtrær som brer seg utover og skygger ut annen vegetasjon. Til dette ble det brukt greinsag, greinsaks og gresstrimmer, og røtter ble revet opp der dette var mulig uten at populasjoner med striglegulmose ble negativt påvirket. Den opprinnelige planen var å brenne opp avfallet som ble fjernet, men dette ble ikke gjennomført på grunn av en svært tørr forsommer. I stedet ble avfallet samlet i en haug, som kan fungere som skjulested og leveområde for invertebrater og små dyr. Haugen ble lagt slit at næringssig ikke påvirker populasjoner med striglegulmose.

Data fra undersøkelsen legges inn i BioFokus' database, som er direkte knyttet opp mot Artskart. Rødliskategorier følger Norsk rødliste for arter fra 2021 (Artsdatabanken, 2021) og Norsk rødliste for naturtyper fra 2018 (Artsdatabanken, 2018). Fremmedartskategorier følger Fremmedartslista 2023 (Artsdatabanken, 2023).

2.1 Behandling av data og prosjektets produkter

Resultater fra ruteanalysene vil samles i excel-ark tilsvarende Vedlegg 1, og disse vil, sammen med gps-punkter som markerer hver rute, bli tilgjengeliggjort Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Det blir

også utarbeidet bachelor-oppgave med bakgrunn i resultatene fra prosjektet. Oppgaven blir levert Statsforvalteren i Vestfold og Telemark.

3 Resultater

3.1 Skjøtsel/Restaurering

Store deler av det potensielle leveområdet til striglegulmose på Røvika er gjengrodd per i dag. Gjengroing med graminider og urter, samt gran og einer, og til dels eik som legger seg over og skygger ut annen vegetasjon utgjør det største problemet i dag. I tillegg til å skygge ut annen vegetasjon, bidrar også gran og einer til å tørke opp pøler og grunne våtmarker, samt å forsure miljøene med strø fra barnåler.

Figur 2: Rester av populasjon med striglegulmose i kanten mellom einer og berg. Foto: Biofokus/J.G. Brynjulvsrud

Figur 3: Bildet viser et område som var aktivt drevet fukteng for noen tiår siden. Foto: Biofokus/J.G. Brynjulvsrud

Restaurering av området ble påbegynt i hovedsak med fjerning av gran og einer, samt noe lavtvoksende eik. I hovedsak er rydding av vedvekster gjennomført ved hjelp av greinsag, greinsaks, og der det har vært mulig har røtter blitt dratt opp. Under dekket av gran og einer er det mye strø, og mer eller mindre fritt for annen vegetasjon. I tillegg er høytvoksende graminider slått med gresstrimmer. Anslagsvis er omtrent 100 m² åpnet i løpet av dette prosjektet. Den søndre ruten (rute 3) med striglegulmose er i en grunn våtmark, men denne våtmarka var i ferd med å gro igjen med gran. I tillegg til å skygge ut og forsure, bidrar grana her med å tørke ut våtmarka. Grana er fjernet i håp om at våtmarka skal tilbakestilles til tidligere vannhusholdning.

Figur 4: Rydding av gran i grunn våtmark sør for rute 3. Foto: Biofokus/J.G. Brynjulvsrud.

Figur 5: Bildet viser tett dekke av blant annet gran og eik, og bunnsjikt med store mengder strø som er fritt for vegetasjon. Foto: Biofokus/J.G. Brynjulvsrud

Den opprinnelige planen var å brenne avfallet fra ryddingen, men på grunn av en svært tørr forsommer var ikke dette mulig med hensyn til brannfare. Avfallet ble derfor samlet i en haug, og det er tenkt at dette skal kunne fungere som «hotell» for blant annet invertebrater, og små dyr.

Figur 6: Avfallet ble samlet i en haug som er tenkt som insektshotell, og skjulested for små dyr. Foto: Biofokus/J.G. Brynjulvsrud

3.2 Ruteanalyser

Det ble gjennomført ruteanalyser i de fire rutene før restaureringstiltak ble igangsatt. Det er valgt ut fem ruter på 3x3 meter for videre undersøkelser. I fire av disse rutene er det påvist striglegulmose, mens én rute (rute 4, Figur 8) var fullstendig gjengrodd med eik og einer, og er med i undersøkelsen som referanserute for skjøtselstiltak i fullstendig gjengrodd mark. Alle rutene er lokalisert i små forsenkninger i landskapet som er periodevis våte.

Rute 1, 2, 3 og 5 er grodd igjen i hovedsak med graminider, dels også urter, mens einer i tillegg er etablert i rute 1, 3 og 5. I alle rutene er populasjonene med striglegulmose forholdsvis små, og situert i utkanten av partier som er gjengrodd med graminider og urter. Den største populasjonen finnes i rute 2. I alle rutene er det forholdsvis beskjedne forekomster med øvrige moser. Snerpstjernemose *Campyliadelphus elodes* (NT) er den eneste rødlistede mosen som er påvist i rutene (rute 1 og 5), foruten striglegulmose. For oversikt over arter fordelt per rute se Vedlegg 1.

Figur 7: Ruteanalyser ble gjennomført av studenter fra USN Campus Bø med bistand fra Biofokus. Foto: Biofokus/J.G. Brynjulvsrud

Figur 8: Gule romber viser plassering av ruter hvor det er gjort ruteanalyser av vegetasjonen. Punkt viser det sørøstre hjørnet av hver rute. Nummer viser til rutenummer i Vedlegg 1.

4 Oppsummering/diskusjon

Leveområdene for striglegulmose på Røvika har et prekært behov for skjøtsel for at lokaliteten ikke skal utgå i løpet av forholdsvis kort tid. Siden lokaliteten først ble påvist i 1995 har den hatt en betydelig bestandsreduksjon som følge av gjengroing (jfr. Informasjon gitt av Hans H. Blom). I 2023 ble eksisterende populasjon vurdert å være om lag 10 % av populasjonen som ble registrert i 1995 (Brynjulvsrud & Høitomt, 2023). Dette er en betydelig, og rask reduksjon, som i all hovedsak skyldes gjengroing av i første rekke graminider og urter, deretter etablering og gjengroing av vedvekster. Det meste av åpnet areal er i små, periodevis fuktige, forsenkninger i landskapet, som har tørket mer eller mindre ut dels som følge av gjengroing.

Om lag 100 m² er åpnet i løpet av dette prosjektet, og bunn- og feltsjiktet i det meste av dette arealet er fraværende. I tillegg er topplaget forsuret av strø fra nål- og bladverk. Det er å forvente at restaurering av området vil ta tid, og som følge er det viktig med både oppfølging av skjøtselstiltak, og overvåking for å avgjøre om tiltaket har ønsket effekt.

Det er de siste årene satt i gang en rekke restaureringsprosjekt av natur i Norge, men få undersøkelser er gjort for å måle effekten av igangsatte tiltak. Det igangsatte restaureringsprosjektet på Røvika fastsetter et 0-punkt for overvåking av effekten av restaurering. Med grundig dokumentasjon i form av ruteanalyser og foto vil man om noen år kunne påvise endringer i vegetasjonen som følge av tiltak, og få et grunnlag for å vurdere om tiltakene har ønsket effekt. Resultater fra 2023 blir også presentert i Bachelor-oppgave utarbeidet av studenter ved USN, campus Bø.

5 Referanser

- Artsdatabanken. (2018). *Norsk rødliste for Naturtyper 2018*.
<https://www.artsdatabanken.no/rodlistefornaturtyper>
- Artsdatabanken. (2021). *Norsk rødliste for arter 2021*.
<https://artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/>
- Artsdatabanken. (2023, august 11). *Fremmede arter i Norge—Med økologisk risiko 2023*.
<https://www.artsdatabanken.no/lister/fremmedartslista/2023>
- Brynjulvsrud, J. G., & Høitomt, T. (2023). *Kartlegging av striglegulmose Drepanocladus lycopodioides—Forvaltnings- og oppfølgingsplan for striglegulmose i Hvaler, Fredrikstad, Tjøme og Larvik kommuner* (Biofokus-rapport 2023–004; s. 23). Biofokus.
<https://lager.biofokus.no/biofokus-rapport/biofokusrapport2023-004.pdf>

Vedlegg 1. Arter fordelt per rute

Oversikt over arter registrert i ruteanalysene på Røvika sommeren 2023. Forekomst-tall viser til fordelings-skala i Tabell 1.

	Ruteanalyse	Rute				
		1	2	3	4	5
	Dato	19.06.2023	19.06.2023	20.06.2023	20.06.2023	20.06.2023
	Bilde	ok	ok	ok	ok	ok
	Totaldekning vegetasjon	8	8	8	8	8
	Totaldekning kar- og karsporeplanter	8	7	8	8	8
	Totaldekning moser	4	5	5	1	1
	Berg og stein	7	4	4	0	6
	Blottlagt jord	5	4	2	8	5
	Strø	5	4	2	2	1
	Kommentar:	wp 1064, Periodevis fuktig forsenkning i berg	wp 1065, periodevis fuktig forsenkning og berg	wp 1066, forsenkning – grunn våtmark	wp 1067, Gjengrodd forsenkning	wp 1068, Periodevis fuktig forsenkning i berg
Norsk navn	Moser – vitenskapelig navn					
Bekkevrangmose	<i>Ptychostomum pseudotriquetrum</i>			1		1
Brunmakkmose	<i>Scorpidium cossonii</i>		2			
Gulband	<i>Metzgeria furcata</i>				1	
Flettemose sp.	<i>Hypnum sp</i>				1	

Kroktorvmose	<i>Spangnum subsecundum</i>	1				
Kystkransmose	<i>Rhytidiadelphus loreus</i>	1				
Kysttornemose	<i>Mnium hornum</i>	1			1	
Matteflette	<i>Hypnum cupressiforme</i>			1		
Myrfiltmose	<i>Aulacomnium palustre</i>	1				
Myrstjernemose	<i>Campylium stellatum</i>		1			1
Nøkkemose sp.	<i>Sarmentypnum</i> sp.	1				
Rottehailemose	<i>Isoetecium alopecuroides</i>	1				
Snerpstjernemose	<i>Campyliadelphus elodes</i>	1				1
Storlundmose	<i>Brachythecium rutabulum</i>		1			
Stormakkmose	<i>Scorpidium scorpidioides</i>		2			
Striglegulmose	<i>Drepanocladus lycopodioides</i>	2	5	2		1
Sumpbroddmose	<i>Calliergonella cuspidata</i>					1
Sveltsigd	<i>Dicranum undulatum</i>	1				
Tannflak	<i>Calypogeia fissa</i>	1				
Torvmose sp.	<i>Spangnum</i> sp.	1				
Trådkrypmose	<i>Amblystegium serpens</i>			1		
Vrangmose sp.	<i>Bryum</i> sp.	1				
	Karplanter – vitenskapelig navn					
Blokkebær	<i>Vaccinium uliginosum</i>					3
Blåknapp	<i>Succisa pratensis</i>		2	4		1

Blåstarr	<i>Carex flacca</i>		1			
Blåtopp	<i>Molinia caerulea</i>	6		5		4
Bråtestarr	<i>Carex pilulifera</i> L.	1				
Duskstarr	<i>Carex disticha</i>	4	3			4
Eik	<i>Quercus</i> sp.	1			8	
Einer	<i>Juniperus communis</i>	5		2	8	5
Engknoppurt	<i>Centaurea jacea</i>			3		
Fuglevikke	<i>Vicia cracca</i>	2		4		4
Glisnestarr	<i>Carex distans</i>		1	4		
Gran	<i>Picea abies</i>					1
Grøftesoleie	<i>Ranunculus flammula</i>			1		
Hvitmaure	<i>Galium boreale</i>			5		1
Høymol	<i>Rumex longifolius</i>		1			
Kattehale	<i>Lythrum salicaria</i>	4	4	5		3
Klengemaure	<i>Galium aparine</i>			1		
Knappsiv	<i>Juncus conglomeratus</i>					1
Kornstarr	<i>Carex panicea</i>	4	6			
Korsved	<i>Viburnum opulus</i>				1	
Loppestarr	<i>Carex pulicaris</i>		1			
Melkerot	<i>Peucedanum palustre</i>			2		
Mjødurt	<i>Filipendula ulmaria</i>	1		6		6
Musestarr	<i>Carex viridula</i> subsp. <i>pulchella</i>		2	4		

Myrhatt	<i>Comarum palustre</i>		1	1		5
Myrmaure	<i>Galium palustre</i>		1			
Rogn	<i>Sorbus acuparia</i>				1	
Rødsvingel	<i>Festuca rubra</i>	1	1			1
Røsslyng	<i>Calluna vulgaris</i>	2				1
Skogburkne	<i>Athyrium filix-femina</i>			2		
Slåttestarr	<i>Carex nigra subsp. nigra</i>	1	2	4		2
Starr sp.	<i>Carex</i> sp.				1	
Tepperot	<i>Potentilla erecta</i>	2	4	3		3
Trollhegg	<i>Rhamnus frangula</i>	1			1	2
Trådsiv	<i>Juncus filiformis</i>		1			
Vivendel	<i>Lonicera periclymenum</i>	1			2	

Vedlegg 2. Referansebilder

Figur 9: Rute 1. Foto: Biofokus/J.G. Brynjulvsrud.

Figur 10: Rute 2. Foto: Benedicte Svendsen Rossebø.

Figur 11: Rute 3. Foto: Siri Skjelvik

Figur 12: Rute 4 (etter rydding). Foto: Biofokus/J.G. Brynjulvsrud.

Figur 13: Rute 5. Foto: Biofokus/J.G. Brynjulvsrud.

Vedlegg 3. Kategorier for rødlistearter

Norsk rødliste for arter (Artsdatabanken, 2021) lister og vurderer norske arters risiko for utryddelse. For å vurdere en spesifikk arts risiko for utryddelse vurderes grovt sett artens sjeldenhet, tilbakegang og leveområdets størrelse og fragmentering. Målsettingen med den nasjonale rødlisten er å sikre at artene ikke forsvinner fra landet.

Artene på rødlisten er rangert i seks kategorier. Kategoriene viser hvor høy risiko artene i kategorien har for å dø ut, forutsatt at forholdene ikke endres.

Tabell 2. Kategorier for arter som er rødlistet.

RL-kategori	Rødlistekategori	Forklaring
RE	Regionalt utdødd (Regionally Extinct)	Arter som er utdødd som reproduserende i landet. Ifølge IUCN skal denne kategorien kun benyttes når det ikke er spor av tvil om at arten er utryddet i landet. I tillegg skal arten ha reproduisert i Norge de siste 200 årene.
CR	Kritisk truet (Critically Endangered)	Arter som har ekstremt høy risiko for å dø ut (50 % sannsynlighet for utdøing innen 3 generasjoner og minimum ti år)
EN	Sterkt truet (Endangered)	Arter som har svært høy risiko for å dø ut (20 % sannsynlighet for utdøing innen 5 generasjoner, minimum 20 år).
VU	Sårbar (Vulnerable)	Arter som har høy risiko for å dø ut (10 % sannsynlighet for utdøing innen 100 år).
NT	Nær truet (Near Threatened)	En art er nær truet når den ikke tilfredsstiller noen av kriteriene for CR, EN eller VU, men er nære ved å tilfredsstille noen av disse kriteriene nå, eller i nær framtid.
DD	Datamangel (Data Deficient)	En art settes til kategori datamangel når usikkerhet om artens korrekte kategori plassering er svært stor, og klart inkluderer hele spekteret av mulige kategorier fra og med CR til og med LC.

Tabell 3. Kategorier for arter som ikke er rødlistet.

Kategori	Kategori	Forklaring
NE	Ikke vurdert (Not Evaluated)	Arter som ikke har blitt vurdert. Dette kan for eksempel skyldes dårlig utredet taksonomi, dårlig kunnskapsgrunnlag eller mangel på tilgjengelig kompetanse.
NA	Ikke egnet (Not Applicable)	Arter som ikke skal vurderes på nasjonalt nivå. I hovedsak fremmede arter hvilket er arter som er kommet til Norge ved hjelp av mennesket eller menneskelig aktivitet etter år 1800.
LC	Livskraftig (Least Concern)	Dette er arter som ikke er direkte truet og har livskraftige bestander i Norge.

Biofokus

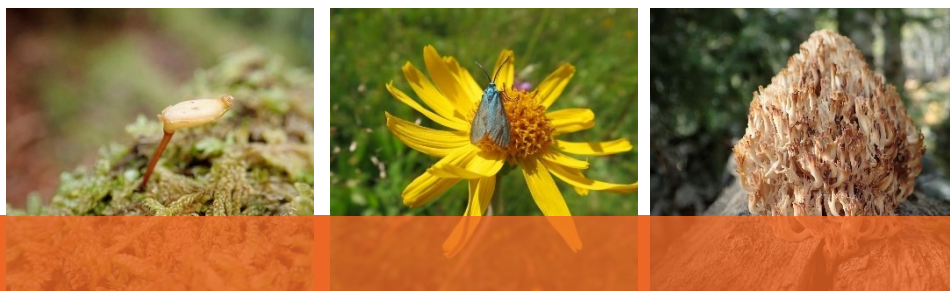
– for et godt kunnskapsgrunnlag

Biofokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. Biofokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. Biofokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdisetting av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. Biofokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelsen utgir den digitale rapportserien **Biofokus rapport**.

Biofokus rapport 2024-024
ISSN 1504-6370
ISBN 978-82-8449-315-2

Gaustadalléen 21
NO-0349 OSLO
Org.nr: 982 132 924
post@biofokus.no
biofokus.no